

NOVOSTI V PRODAJNI PALETI PINUSA TKI d.d. (informacija)

Jurij Štalcer¹

IZVLEČEK

Na podlagi potreb o posodobitvi in dopolnitvi programov o varstvu rastlin se v sezoni 1997/98 prvič na trgu Slovenije pojavljata pripravka gaucho FS 350 in trophy. Gaucho FS 350 je sistemski insekticid za obdelavo semena koruze in krompirja. Njegove lastnosti in način učinkovanja omogočata nov pristop v varstvu rastlin (posebej še krompirja) proti različnim škodljivim insektom. Kombinirani herbicid trophy zatira številne širokolistne in travnate semenske plevelve v koruzi. Dopolnjuje že obstoječe programe in daje nove možnosti različnih kombinacij pri zatiranju plevelov v koruzi. Devrinol 45 FL je po končanih biotičnih preverbah v Sloveniji dobil razširitev dovoljenja za zatiranje nekaterih semenskih plevelov v bučah golicah. Po nekajletnem presledku bo ponovno na voljo za namene, ki so navedeni v izdanem in dopoljenem dovoljenju. Harmony 75 DF, že vpeljan herbicid v koruzi, je po večletnih poizkusih v Sloveniji in na osnovi izkušenj v Evropi pridobil razširitev dovoljenja za uporabo na travnikih in pašnikih, predvsem za zatiranje pomembnih širokolistnih plevelov.

KURZFASSUNG

NEUIGKEITEN IN DER VERKAUFSPALETTE DER FIRMA PINUS RAČE (INFORMATION)

Anhand der Bedürfnisse nach zeitgemässeren und vervollkommneten Pflanzenschutzprogrammen werden in der Saison 1997/98 erstmals auf dem slowenischen Pflanzenschutzmittelmarkt zwei Präparate Gaucho FS 350 und Trophy erhältlich sein. Gaucho FS 350 ist systemisches Insektizid zur Behandlung der Maissamens und der Saatkartoffelknollen. Seine Eigenschaften und Wirkungsmechanismus ermöglichen neues Verfahren im Pflanzenschutz (besonders bei Kartoffeln) gegen verschiedene schädliche Insekten. Kombiniertes Herbizid Trophy bekämpft zahlreiche breitblättrige Unkräuter und Ungräser im Mais. Es vervollkommnet schon bestehende Programme und ermöglicht verschiedene Kombinationen bei der Bekämpfung der Unkräuter und Ungräser im Mais. Devrinol 45 FL erhielt nach beendeten biotischen Prüfungen erweiterte Registrierung zur Bekämpfung der Samenunkräuter in Kürbissen mit nackten Kernen. Nach einigen Jahren wird es wieder auf den Markt sein für Indikationen die im Registrationsbescheid beschrieben sind. Harmony 75 DF, schon eingeführtes Herbizid für Mais, ist nach mehrjährigen Versuchen in Slowenien und anhand Erfahrungen in Europa neuerdings auch zur Bekämpfung bedeutender breitblättrigen Unkräuter auf Wiesen und Weiden zugelassen.

Na podlagi potreb in po večletnih raziskavah tovarna Pinus dopolnjuje svoj program varstva rastlin. V sezoni, ki je pred nami bodo kmetovalci lahko uporabili nekaj novih pripravkov. Vsekakor je med njimi zelo zanimiv sistemski insekticid za tretiranje semena gaucho FS 350.

Pripravek je v Sloveniji registriran:

- v koruzi za zatiranje
strun (Elateridae)
talnih sovč (Noctuidae)

¹ Tovarna kemičnih izdelkov Pinus Rače

švedske mušice (*Oscinis frit*)
koruznega rilčkarja (*Tanymericus dilaticollis*)

Odmerek je 1 l pripravka na 100 kg semena.

- v krompirju za zatiranje
listnih uši (*Aphididae*)
majskega hrošča (*Melolontha melolontha*)
koloradskega hrošča (*Leptinotarsa decemlineata*)
strun (*Elateridae*)

Odmerek je 100 ml pripravka na 100 kg semena. Ta odmerek hkrati zatira tudi zgoraj navedene škodljivce krompirja.

Aktivna snov v gaucho FS 350 je imidakloprid, enako kot v sistemskem insekticidu za škropljenje confidor SL 200.

Pripravek je v FS formulaciji - koncentrirani suspenziji za tretiranje semena. Prednosti pripravka gaucho FS 350 so:

- zatira različne vrste škodljivcev.
- uspešno zatira škodljivce delno ali popolno odporne na organske fosforne estre, karbamate ali piretroide,
- v majhnih količinah varuje rastline dlje časa,
- deluje kontaktno in prek prebavil,
- varuje rastline od kalitve in v rastni dobi, ko so rastline že razvite,
- seme obdelano z gauchom praviloma izključuje škropljenja v rani rastni dobi (primer uši, koloradski hrošč itn.)
- gaucho omogoča nov pristop v varstvu krompirja. S tretiranjem gomoljev varuje rastline pred vsemi pomembnejšimi škodljivci, kot so strune, sovke, koloradski hrošč in listne uši.

GaUCHO FS 350 je tudi ekološko zelo ustrezen. Nanesen na seme onesnaži le 58 m² na 1 ha. V primerjavi z granulati, ki jih nanašamo ob vrstah in onesnažijo 500 m²/ha ali s pripravki, s katerimi tretirajo celo površino in onesnažijo vseh 10000 m², je ta način z obdelavo semena neprimerljivo ugodnejši.

Razen majhne količine v tleh gaUCHO zmanjšuje število poznejših škropljenj v rastni dobi in s tem prispeva k boljšemu varstvu okolja.

Na ptiče in sesalce nima negativnega vpliva (ne posegajo po tretiranem semenu) in je tveganje zelo zmanjšano.

Čebele in koristne žuželke niso v nevarnosti, ker je aktivna snov v rastlini.

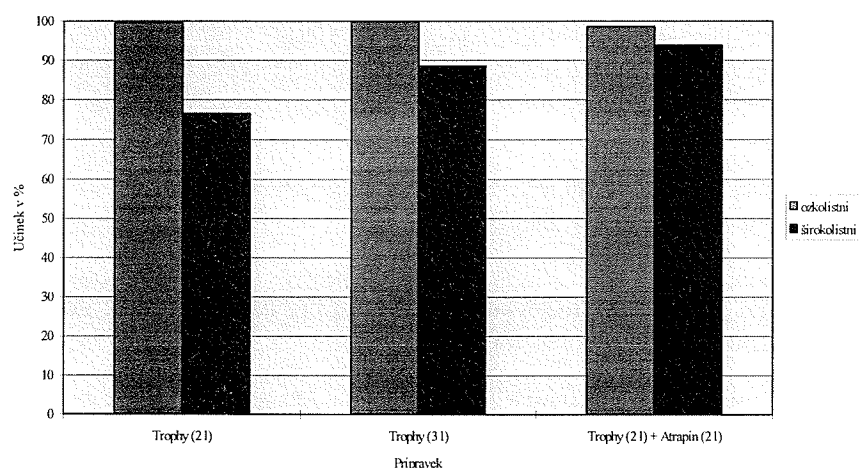
GaUCHO FS 350 je razvrščen v 3. skupino strupenosti. Karence so zagotovljene s časom uporabe.

V nekaj letih preizkušanj v Sloveniji je gaUCHO FS 350 dal zelo dobre rezultate proti strunam in ostalim talnim škodljivcem, kakor tudi proti ušem, koloradskemu hrošču, sovkam in ostalim škodljivcem listja.

Trophy - je novi kombinirani herbicid firme Zeneca. Formuliran je kot tekoči koncentrat za emulzijo - EC, in se uporablja v koruzi za zatiranje nekaterih širokolistnih in travnatih semenskih plevelov. Pripravek vsebuje 768 g/l acetoklora in 128 g/l dikloramida. Zatira naslednje travnate plevela (delni seznam): kostrebo (*Echinochloa crus-galli*), krvavo-rdečo srakonjo (*Digitaria sanguinalis*), muhviče (*Setaria* spp.), proso iz semena (*Panicum* spp.) in divji sirek iz semena (*Sorghum halepense*), srhkodlakavi ščir (*Amaranthus retroflexus*), belo metliko (*Chenopodium album*), breskovo dresen (*Polygonum persicaria*), pasje zelišče (*Solanum nigrum*), zebnat (*Galeopsis parviflora*), kristavec (*Datura* spp.), ambrozija (*Ambrosia artemisifolia*) in abutilon (*Abutilon theophrasti*).

Priporočen odmerek je 1,5 do 2,5 l na hektar. Nižje odmerke uporabljamo na lažjih in manj zapleveljenih njivah, višje pa na težjih in bolj zapleveljenih njivah. Škropimo po setvi, a pred vznikom koruze. Zaradi razširitve spektra učinkovitosti ali ekonomike so možne različne kombinacije z drugimi herbicidi kot so: racer, simapin, stomp in nekateri drugi triazinski pripravki.

Nekaj rezultatov iz herbicidnih poskusov v Sloveniji, ki jih je izvedel Kmetijski zavod Maribor v letu 1996:

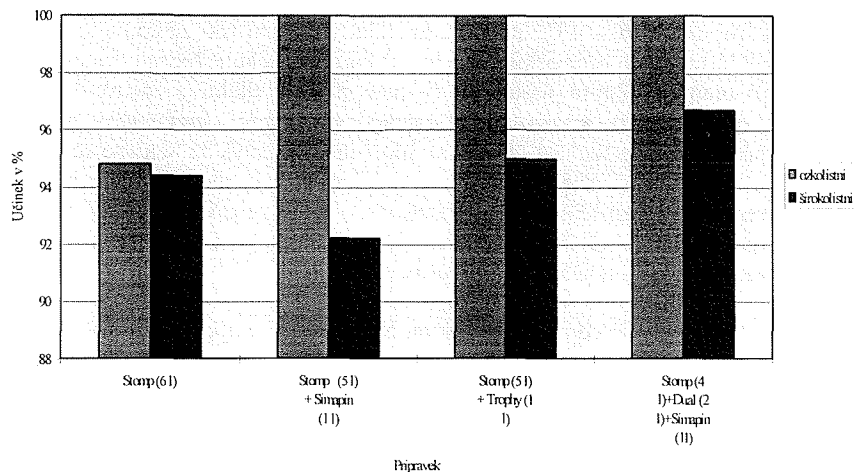

Slika 1: Biotično preizkušanje herbicidov v koruzi - 1996

Na željo tovarne Pinus je opravljena tudi razširitev dovoljenja herbicidu devrinol. Devrinol 45 FL - selektivni herbicid je bil do sedaj registriran v:

- tobaku pri pridelovanju sadik (3 l/ha)
- pridelavi paradižnika in paprike iz sadik (ne za zgodnje sorte)
- v pridelavi zelja, ohrovtu in cvetače iz sadik (ne za zgodnje sorte)

Odmerki za zgoraj navedene poljščine in vrtne so 2-4 l na pripravljeno zemljišče za saditev. Pripravek je dobro plitko zadelati (2-5 cm).

Slika 2: Biotično preizkušanje herbicidov v koruzi - 1996

- v jagodah 3-6 l/ha pred vznikom plevelov med mirovanjem jagod,
- v sadovnjakih starejših od 1 leta in vinogradih 7-10 l/ha,
- v oljni ogrščici 2,5 l/ha pred setvijo z inkorporacijo in v lubenicah 2-4 l/ha pred setvijo z inkorporacijo (2-4 l/ha).

Razširitev dovoljenja je za:

buče 2-4 l/ha pred setvijo ali sajenjem. Pripravek je potrebno plitko zadelati 2-5 cm globoko. Poraba vode naj bo 300-600 l/ha.

Pri devrinolu moramo upoštevati tudi nekatere omejitve: 12 mesecev ne sejemo žit, koruze, sirka, solate, sladkorne in krmne pese. Ne uporabljamo ga na peščenih tleh in na zemljiščih z več kot 10% humusa.

Sejejo in sadijo se lahko: kapusnice, oljna ogrščica, krompir, paradižnik, grah, fižol, buče, sončnice in tobak.

Preglednica 1: Vizualna procentna ocena delovanja herbicidnih kombinacij na posamezno vrsto plevela in ocena fitotoksičnosti po skali EWRS (poizkus v bučah opravljen na KIS Ljubljana v letu 1996)

Vrsta plevela	Ocena delovanja herbicidov na posamezno vrsto plevela (5) Številka herbicidne kombinacije	
	1 (3 l/ha)	2 (6 l/ha)
<i>Echinochloa crus-galli</i> - kostreba	98	99
<i>Galinsoga parviflora</i> - rogovilček	98	100
<i>Amaranthus lividus</i> - ščir	98	100
<i>Portulaca sativa</i> - tolščak	98	99
Skupna pokrovnost plevelov	7	3
Skupna pokrovnost buč	45	50
Ocena fitotoksičnosti (EWRS)	1	1

Iz zgornje preglednice je razvidno, da je bila učinkovitost škropljenj na plevela dobra. Rahla znamenja toksičnega delovanja, ki smo jih opazili ob prvem pregledu, pri višjem odmerku herbicida, kasneje niso bila več opazna.

Harmony 75 DF je že vpeljan selektivni herbicid v koruzi proti širokolistnim plevelom.

Na osnovi večletnih poizkusov v Sloveniji in izkušenj v Evropi je pridobil razširitev dovoljenja za uporabo na travnikih in pašnikih. Zatira večino pomembnih širokolistnih plevelov. Aktivna snov je tifensulfuron 75%.

Na travnikih in pašnikih je odmerek 15-20 g/ha (kislice naj bodo v fazi male rozete). Uporabljamo ga v jesenskem času pred mrazom. Škropimo na suhe rastline ob uporabi 200-300 l vode na hektar in ob obvezni uporabi močila pinovit-N 0,1%. Po škropljenju naj vsaj 3 ure ne dežuje. Karenca je 21 dni.

Razen škropljenja po celi površini, pri manjši zapleveljenosti v "otokih" lahko škropimo samo lokalno. Za ta namen vzamemo 0,6 g harmonyja na 10 l vode in dodamo 10 ml pinovita-N. Če upoštevamo navodila, uspeh ne bo izostal.